

РЕШЕНИЕ

№ 1631

гр. София, 20.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Михаела Касабова

при участието на секретаря Кристина П. Г.
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело № 20231100512994 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 20083511/15.03.2023 г., постановено по гр. д. № 74907/2019 г. по описа на СРС, 24-ти състав е осъдена С. Ю. Д. (Г.), ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „****“, да заплати на Д. Х. М., ЕГН *****, и Р. К. М., ЕГН *****, и двамата със съдебен адрес: гр. София, ул. ***** - адв. Б. Б. и адв. Е.Ш, сумата в размер на 1051,86 лева (хиляда петдесет и един лева и осемдесет и шест стотинки), представляваща дължими разноси в първоинстанционното исково производство за държавна такса, депозит за възнаграждение на вещо лице и адвокатско възнаграждение съобразно отхвърлената част от исковата претенция поради плащане в рамките на производството (по арг. от чл. 78, ал. 2 от ГПК). С постановеното решение на основание чл.78, ал.3 ГПК е осъдена Д. Х. М., ЕГН *****, и Р. К. М., ЕГН *****, и двамата със съдебен адрес: гр. София, ул. ***** - адв. Б. Б. и адв. Е.Ш, да заплатят на С. Ю. Д. (Г.), ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „****“, сумата в размер на 807,29 лева (осемстотин и седем лева и двадесет и девет стотинки), представляваща дължими в първоинстанционното исково производство за адвокатско възнаграждение съобразно отхвърлената част от исковата претенция поради неоснователност.

Срещу първоинстанционното решение е подадена въззивна жалба от ищите Д. Х. М. и Р. К. М. В ЧАСТТА, с която се отхвърля претенцията им за присъждане на законната лихва върху сумата от 5384 лева за периода от 20.12.2019г. до 19.05.2022г., КАКТО И В

ЧАСТТА за разноските, с която се отхвърля над сумата от 1051,86 лева претенцията на ишците за присъждане в цялост на сторените от тях разноски в общ размер на 2544,10 лева, КАКТО И В ЧАСТТА, с която ишците са осъдени да заплатят на ответната страна сторените от нея разноски в размер на 807,29 лева.

Във въззивната жалба са направени оплаквания за неправилност на решението поради необоснованост, нарушение на процесуалния закон, поради противоречие между изводите на първоинстанционния съд и събраните по делото доказателства. Искане за решението в обжалваната част да бъде отменено и да бъде постановено ново решение по съществото на спора. Претендират се разноските от първата инстанция.

Доводите на въззивника са, че районният съд неправилно е приел в мотивите си, че нахождащата се по делото разписка № 010008001705894/12.10.2018г. (л. 73) за сумата в размер на 3150,00 лева с основание „Наем” е постъпила за погасяване на дължимите суми по наемното правоотношение. Жалбоподателят твърди, че това е последното извършено от страна на С. Г. плащане на дължимата наемна цена до м.септември 2018г. Тоест, това плащане предхожда процесния период (м.октомври 2018г. – м.август 2019г.). Доводът е, че представянето на разписката от ищеца не е признание на неизгоден факт, за какъвто е бил приет от първата инстанция. Твърди се, че е следвало да бъде изразен устно пред съда, а не да се извежда по това, че не са възразили срещу него. Въззивниците твърдят, че им се дължи законна лихва върху остатъка от главницата (5384,68 лева) в размер на 1319,26 лева за периода от датата на завеждане на исковата молба (20.19.2019г.) до датата на окончателното изплащане на сумата (19.05.2022г.). В подадената жалба заявява, че в постановеното решение районният съд е направил погрешен извод относно неоснователността на претенцията им за присъждане на деловодните разноски. Нямали избор как да платят и тези комисионни по паричните преводи следва да им бъдат присъдени.

Въззиваемата – ответницата С. Ю. Г., е подала в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК отговор на въззивната жалба, с който оспорва същата като неоснователна по изложените в него съображения. Моли да бъде оставена без уважение и за потвърждаване на постановеното решение в обжалваните му части като правилно и законосъобразно. Смята че правилно съдебният състав е приел, че сумата в размер на 3150 лева е постъпила за погасяване на наем от процесния период. Оспорва твърдението за липса на признание от страна на ишците на неизгоден факт. Твърди, че претендираната лихва не е констатирана от вещото лице в съдебно-оценителната експертиза като дължима сума. Намира искането за присъждане на комисионните по паричните преводи за неоснователни.

В останалата част Решение № 20083511/15.03.2023 г., постановено по гр. д. № 74907/2019 г. по описа на СРС, 24 състав, като необжалвано е влязло в законна сила.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по

валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно в обжалваната му част.

СРС, 24-ти състав, е бил сезиран с осъдителни иски с правно основание чл. 232, ал. 2, пр. 1 от ЗЗД.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че между страните е породено облигационно правоотношение, възникнало от сключен договор за наем от 18.11.2004 г., по силата на който предметът на договора – апартамент, находящ се в гр. София, ул. „*****“ е бил надлежно предаден на ответника. Същевременно, съдът е приел, че дължимите от наемателя иски суми за лихва от 817,57 лева, неустойка в размер на 4645,10 лева, частично за главница - изцяло за сумата за обезщетение в размер на 4000,00 лева и за наемна цена над 5384,68 лева до първоначално претендираната сума в размер на 10219,22 лева, или за общата сума от 14297,21 лева, са били погасени от ответницата в хода на процеса. Съдът частично е прекратил производството - именно за тези суми. Първоинстанционният съд е приел, че по наемното правоотношение са дължими от наемателя-ответник следните суми: 5384,68 лева, представляваща сбора от дължимата наемна цена по договор за наем от 18.11.2004 г. за периода от месец октомври 2018 г. до месец август 2019 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на исковата молба (20.12.2019 г.) до окончателно изплащане на сумата. В хода на процеса наемателят-ответник е заплатил сумите в размер на 3150,00 лева (л. 73), сумата в размер на 5014,50 лева (л. 98), сумата в размер на 389,03 (л. 99), или общо в размер на 8553,53 лева. С тези плащания, районният съд е приел, че са погасени в цялост задълженията. За да обоснове изводите си, съдът е приел и плащането по разписката на л. 73.

Решението е правилно и се обжалва само в частта, с която е отхвърлен искът за заплащане на законната лихва за периода от датата на подаване на исковата молба (20.12.2019 г.) до окончателно изплащане на сумата от 5384,68 лева, като е прието, че сумата е погасена чрез плащане, извършено в хода на процеса.

Чрез събраните пред първата инстанция доказателства се установява следното от фактическа и правна страна:

Чрез договор за наем, представен на първата инстанция, се установява, че между страните в настоящото съдебно производство е възникнало облигационно правоотношение, по силата на което ищецът (наемодател) е предоставил на ответника (наемател) за временно възмездно ползване описания имот за срок от 20.11.2004 г. до 01.12.2005 г. при наемна цена от 475,00 евро месечно, платима от 1-во до 5-то число за всеки месец по сметката на ищцата Д. Х. М.. Срокът му е бил продължен, като ответницата е продължила със знанието и без противопоставянето на ищите да ползва имота след 1.12.2005г.

Чрез приетата пред първата инстанция съдебно-оценителна експертиза, която

настоящият състав кредитира по реда на чл. 202 ГПК се установява, че неизплатената част от главницата се равнява на 5384,68 лева.

В случая е приложима разпоредбата на чл.76 ал.2 ЗЗД, според която, когато изпълнението не е достатъчно да покрие лихвите, разносните и главницата, погасяват се най-напред разносните, след това лихвите и най-после главницата. С оглед това правило и експертът по ССЧЕ е дал заключение, че предвид плащанията, за които са били представени разписки към отговора на исковата молба в размер на 4500,00 лева и 9700,00 лева, дължимата непогасена главница възлиза на сумата 5384,68 лева.

Установява се и страните не спорят, че при изготвяне на ССЧЕ не е отчетено като погасяване на задълженията по договора за наем извършеното с Разписка № 010008001705894/12.10.2018г. /л.73 по делото на СРС/ плащане по договора за наем, което по същество е спорът пред въззивната инстанция.

За установяване на погашенията по договора за наем за спорния исков период пред първата инстанция са представени следните разписки за извършени плащания: на л. 35 за сумата в размер на 4500,00 лева (общо внесени на каса 4518,00 лева) от вносител ответницата с основание „за наем в полза на Д. М.” в полза на Б. Ц. Б., преведена на 16.06.2020 г. по банкова сметка, различна от посочената в исковата молба; на л. 36 за сумата в размер на 9700,00 лева от вносител ответницата с основание „наем в полза на Д. М.” в полза на Б. Ц. Б., преведена на 12.11.2020 г. по банкова сметка, различна от посочената в исковата молба; на л. 73 от делото за сумата в размер на 3150,00 лева от вносител ответницата с основание „наем” в полза на Здравко К. М. с дата на плащане 12.10.2018 г., сумата в размер на 5014,50 лева (л. 98), сумата в размер на 389,03 (л. 99).

Установява се, че в деня на последното съдебно заседание по делото (19.05.2022г.) въззиваемата изплаща сумата от 5384,68 лева на въззивника, с което погасява изцяло претендираната и дължима главница.

С постановеното от първата инстанция решение е прието, че на основание чл. 162 от ГПК размерът на законната лихва за забава върху сумата от 5384,68 лева от датата на подаване на исковата молба до датата на окончателното плащане на главницата - 19.05.2022 г. /видно от разписките на л. 98 и 99/ възлиза на сумата 1319,26 лева, или общо 6703,94. Идентичен извод се формира и от настоящата инстанция по реда на чл.162 ГПК при ползване помощта на онлайн калкулатор за законната лихва.

Освен това с постановеното решение, както бе посочено, съдът е приел, че сборът между претендирания остатък главницата за наемна цена и законната лихва върху нея се явява изцяло заплатен от ответницата. Този извод се формира и от настоящата инстанция.

Доводите на въззивника-ответник, че неправилно СРС е отчел плащането по разписката на л.73 като погасяване на задължения за исковия период, настоящият състав намира за недоказани и неоснователни. Както правилно е посочил СРС в своето решение – посочената разписка е представена от ищеца именно с цел да се установи плащане на суми по процесното наемно правоотношение за исковия период и оспорване на това поддържано

именно от ищеца твърдяно обстоятелство не е проведено.

Поддържаните пред въззивната инстанция фактически и правни доводи, че сумата е платена и се отнася за период, извън процесния, са недоказани и неоснователни. При представяне на тази разписка от ищеца именно за установяване на извършени плащания по наемното правоотношение за исковия период не е проведено доказване в отклонение от предвиденото с разпоредбата на чл.76, ал.1, изр. 2 и 3 ЗЗД, че плащането не е отнесено към най старото непогасено задължение /при еднородност на задълженията/ или че не е отнесено в реда посочен в чл.76, ал.2 ЗЗД – разноски, лихва и главница. Тези изводи съдът формира, поради това че длъжникът не е посочил при плащането на сумата за кой период се отнася и за кое от задълженията по наемното правоотношение, за да бъде приложима разпоредбата на чл.76, ал.1, изр.1 ЗЗД при съобразяване, че с това плащане не е било извършено пълно погасяване на всички задължения по наема.

Оставащата неизплатена главница от задължението според констатациите на ССЧЕ възлиза на сумата 5384,68 лева. Ищцата погасява и нея в хода на процеса на 19.05.2022г, видно от разписките по делото (л. 98,99).

Несъмнено за периода от завеждането на исковата молба до окончателното плащане на сумата от 5384,68 лева се дължи законна лихва, възлизаща на 1319,26 лева. С посочената разписка, представена пред СРС на л.73 се доказва плащане на сумата за наемна цена в размер на 3150,00 лева, която следва да бъде отнесена към исковия период, доколкото никоя от страните не е направила оспорвания в първата инстанция дали с нея са погасени бъдещи или минали спрямо исковия период задължения. Напротив, със становище от адв. П.К., пълномощник на С. Г., заявява, че не оспорва и не се противопоставя въпросната разписка да бъде приета по делото. Пред въззивната инстанция страните не могат да твърдят нови обстоятелства, които са могли да посочат по време на първоинстанционното производство, независимо дали фактите са релевантни. Тези процесуални права са преклудирани. Въззивният съд не следва да включи в делото факти, посочени във въззивната жалба, ако страната е могла да се позове на тях до приключване на съдебното дирене пред първата инстанция. (Р № 398/2010г. по гр.д 56-2009-IV г.о). Следователно, обстоятелството, че сумата от разписката на л. 73 е за наем, предхождащ процесния период, е могло и е трябвало да бъде посочено пред първата инстанция. Претендираната законна лихва се явява изцяло заплатена от въззиваемата.

С оглед изложеното и поради съвпадение на изводите на въззивната инстанция с тези на първоинстанционния съд, решението в следва да бъде потвърдено в частта, с която се отхвърля претенцията за присъждане на законната лихва върху сумата от 5384,68 лева,

По разноските:

В полза на въззиваемата страна следва да бъдат присъдени разноски по представения списък на основание чл.78, ал.3 ГПК в размер на 720 лева с ДДС, представляваща заплатено адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

Воден от гореизложеното, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20083511/15.03.2023 г., постановено по гр. д. № 74907/2019 г. по описа на СРС, 24-ти състав в частта, която отхвърля предявения от Д. Х. М., ЕГН *****, и Р. К. М., ЕГН *****, и двамата със съдебен адрес: гр. София, ул. ***** - адв. Б. Б., срещу С. Ю. Д. (Г.), ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „****“, иск с правно основание по чл. 232, ал. 2, предл. 1 от ЗЗД за заплащане на сумата в размер на 5384,68 лева, представляваща сбора от дължимата наемна цена по Договор за наем от 18.11.2004г. за следния недвижим имот: апартамент, находящ се в гр. София, район Лозенец, ул. „****“, за периода от месец октомври 2018 г. до месец август 2019 г. ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на подаване на исковата молба (20.12.2019 г.) до окончателно изплащане на сумата, в размер на 1319,26 лева, поради неоснователност и извършено погасяване чрез плащане в рамките на производството.

ОСЪЖДА Д. Х. М., ЕГН *****, и Р. К. М., ЕГН *****, и двамата със съдебен адрес: гр. София, ул. ***** - адв. Б. Б., да заплатят на С. Ю. Д. (Г.), ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „****“, действаща чрез адв.Б. Д., на основание чл.78, ал. 3 от ГПК сумата в размер на 720.00 лева с ДДС, представляваща заплатено адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

Настоящото решение е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____